

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА
УНІВЕРСИТЕТ ВАТЕРЛОО, ОНТАРІО, КАНАДА
НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ АКАДЕМІЇ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МОЛДОВИ
ЗАХІДНОЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, ЧЕХІЯ
УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС ОСВІТИ, ШКОЛА ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ,
ФЕДЕРАЛЬНИЙ КОЛЕДЖ ОСВІТИ, НІГЕРІЯ
РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПРИ СНУ ІМ. В. ДАЛЯ
АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР СНУ ІМ. В. ДАЛЯ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
за матеріалами
IX Міжнародної науково-практичної конференції
«Обліково-аналітичне та організаційно-економічне
забезпечення розвитку регіону»

30 квітня 2026 року
м. Київ

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
VOLODYMYR DAHL EAST UKRAINIAN NATIONAL UNIVERSITY
WEST UKRAINIAN NATIONAL UNIVERSITY
SUMY STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY NAMED AFTER A.S. MAKARENKO
UNIVERSITY OF WATERLOO, ONTARIO, CANADA
NATIONAL INSTITUTE FOR ECONOMIC RESEARCH, ACADEMY OF ECONOMIC
STUDIES OF MOLDOVA
UNIVERSITY OF WEST BOHEMIA, CZECH REPUBLIC
OFFICE OF BUSINESS EDUCATION, VOCATIONAL SCHOOL, FEDERAL COLLEGE OF
EDUCATION, NIGERIA
RESOURCE CENTRE FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT AT
VOLODYMYR DAHL EUNU
ANALYTICAL CENTER OF VOLODYMYR DAHL EUNU

COLLECTION OF RESEARCH ARTICLES

IX INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE

“ACCOUNTING, ANALYTICAL, ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC SUPPORT FOR THE DEVELOPMENT OF THE REGION”

April 30, 2026

Kyiv

KYIV, 2026

Збірник наукових праць за матеріалами IX міжнародної науково-практичної конференції «Обліково-аналітичне та організаційно-економічне забезпечення розвитку регіону» (30 квітня 2026 року, м. Київ). [Електронне видання]. – Київ: [Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля], 2026. – 347 с.

Видається за рішенням Вченої ради факультету економіки та управління Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, протокол № 9 від 26 травня 2026 р.

Редакційна колегія:

Клюс Ю. І.	д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування СНУ ім. В. Даля, голова організаційного комітету конференції
Галгаш Р. А.	д.е.н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи, економіки та розвитку СНУ ім. В. Даля
Десятнюк О. М.	д.е.н., професор, ректор ЗУНУ
Заблудська І. В.	д.е.н., професор, директор Луганської філії ДУ «Інститут економіко-правових досліджень ім. В. Мамутова НАН України»
Дивак М. П.	д.т.н., професор, проректор з наукової роботи ЗУНУ
Коруч У. З.	д.юр.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи ЗУНУ
Островерхов В. М.	к.е.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи ЗУНУ
Івченко Є. А.	д.е.н., професор, декан факультету економіки і управління СНУ ім. В. Даля
Крисоватий А. І.	д.е.н., професор, голова Вченої ради ЗУНУ, завідувач кафедри фінансів ім. С.І. Юрія ЗУНУ
Коцур А. С.	к.е.н., доцент, декан факультету економіки і управління ЗУНУ
Кізіма А. Я.	к.е.н., доцент, декан факультету фінансів та обліку ЗУНУ
Грибінча К.	PhD, старший науковий співробітник, Національний інститут економічних досліджень Академії економічних досліджень Молдови
Креховська М.	декан економічного факультету, завідувач кафедри фінансів та бухгалтерського обліку, Західночеський університет, Чехія
Ольшанський О. В.	д.н. з держ. упр., професор, завідувач кафедри економіки і підприємництва СНУ ім. В. Даля
Семененко І. М.	д.е.н., професор, професор кафедри економіки і підприємництва СНУ ім. В. Даля
Буяк Л. М.	д.е.н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики та інформатики ЗУНУ
Панасюк В.М.	д.е.н., професор, в.о. завідувача кафедри аудиту ЗУНУ
Кириленко О. П.	д.е.н., професор, професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія ЗУНУ
Птащенко О. В.	д.е.н., професор, професор кафедри економічної кібернетики та інформатики ЗУНУ
Манухіна М. Ю.	к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування СНУ ім. В. Даля
Швець Н. В.	к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки і підприємництва СНУ ім. В. Даля, відповідальний секретар конференції
Шулюк Б.С.	д.е.н., професор, професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія ЗУНУ
Ткачик Ф.П.	д.е.н., професор, професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія ЗУНУ

Редакційна колегія не завжди поділяє думки авторів. За зміст наукових праць та достовірність наведених фактів і статистичних даних відповідальність несуть автори та наукові керівники молодих вчених. Матеріали подано в авторській редакції.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язковим.

ЗМІСТ

Тематичний напрям 1 *ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО,* *КОНТРОЛЬНОГО ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ* *СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ*

<i>Буяк Л., Шухманн В. БЛОКЧЕЙН ЯК ІНФРАСТРУКТУРНА ОСНОВА ТОКЕНІЗАЦІЇ АКТИВІВ І ЦИФРОВИХ ФІНАНСІВ.....</i>	<i>9</i>
<i>Жукевич С. М., Шеремета В. В. ЕЛЕКТРОННІ РОЗРАХУНКИ З КОНТРАГЕНТАМИ ЯК ОБ'ЄКТ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ.....</i>	<i>11</i>
<i>Зайцев Ю. О. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ.....</i>	<i>18</i>
<i>Касаткіна М. В. ГАЛУЗЕВА СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВ.....</i>	<i>21</i>
<i>Кириленко О. П., Костів М. В. ПРИЧИНИ БЮДЖЕТНОГО ДЕФЦИТУ</i>	<i>27</i>
<i>Levkovets N. P. FINANCIAL REPORTING AS A STRATEGIC INFORMATION BASE FOR ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT OF ENTERPRISE ECONOMIC SECURITY.....</i>	<i>30</i>
<i>Лихобаба М. С., Дехтяр Н. А. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИНАМІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ЕКСПОРТУ ІТ-ПОСЛУГ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....</i>	<i>35</i>
<i>Манухіна М. Ю., Джемела І. В. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</i>	<i>41</i>
<i>Манухіна М. Ю., Сєдашов М. О. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ВАЛЮТНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ.....</i>	<i>46</i>
<i>Мельнік М. А. ОЦІНКА ТРАНСФОРМАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....</i>	<i>50</i>
<i>Ostroverkhov V. M. HUMAN POTENTIAL AS A DETERMINANT OF THE STRATEGIC SUSTAINABILITY OF AN ENTERPRISE.....</i>	<i>57</i>
<i>Пряхіна В. Є. МЕХАНІЗМ МІЖНАРОДНОГО ОБМІНУ ФІНАНСОВОЮ РОЗВІДУВАЛЬНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ В ДІЯЛЬНОСТІ EGMONT GROUP</i>	<i>59</i>
<i>Птащенко Л. В. ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ НА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР</i>	<i>63</i>
<i>Пунда А. В. ОСОБЛИВОСТІ ЦИФРОВОГО АУДИТУ.....</i>	<i>67</i>
<i>Пчелинська Г. В. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІМПОРТУ БІОПАЛИВА З УКРАЇНИ ДО НІМЕЧЧИНИ В УМОВАХ КЛІМАТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС</i>	<i>69</i>
<i>Romanyuta E. THE ROLE OF THE INTERNET OF THINGS IN THE MODERNIZATION OF LOGISTICS SYSTEMS.....</i>	<i>74</i>

<i>Сереженко Д. О., Тацій І. В.</i> ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ТА АНАЛІТИКИ ДАНИХ В АУДИТІ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА	76
<i>Тернющенко Н. О., Тацій І. В.</i> ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ІНСТРУМЕНТИ	82

Тематичний напрям 2
ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

<i>Алієв Е. III.</i> FORMATION OF HUMAN CAPITAL IN THE CONDITIONS OF DIGITAL TRANSFORMATION OF SOCIETY	87
<i>Коцур А. С.</i> ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА ТА НОВІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ	89
<i>Krysovaty A. I., Ptashchenko O. V.</i> EDUCATIONAL INNOVATIONS IN FORMING FINANCIAL COMPETENCES.....	91
<i>Ознамець В. Ф.</i> БЮДЖЕТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ В КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	94
<i>Паславська Р. Ю.</i> ІННОВАЦІЙНА ВЗАЄМОДІЯ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: РОЛЬ ПОДАТКОВИХ СТИМУЛІВ	100
<i>Серікова О. М., Авдєєва К. В.</i> ЕВОЛЮЦІЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В БАНКАХ	105
<i>Серікова О. М., Тернющенко Н. О.</i> ВПЛИВ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ НА РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	108
<i>Шепель О. С., Кулібаба А. В.</i> ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ.....	110
<i>Шулюк Б. С.</i> ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ТА ІНСТРУМЕНТИ ЙОГО АКТИВІЗАЦІЇ	115

Тематичний напрям 3
ПОДАТКОВА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

<i>Дорош М. І., Панасюк В. М.</i> AUDIT CONTROL IN THE TAX COMPLIANCE SYSTEM	122
<i>Крупка М. І., Петик М. І., Бойчук Ю. О.</i> МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ТА ОПТИМІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ ЯК СКЛАДОВОЇ ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ГАЛУЗІ	124
<i>Крюкова І. О., Степанова М. М., Потішняк О. М.</i> ПОДАТКОВІ СТИМУЛИ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДРОДЖЕННЯ РЕГІОНІВ НА ЗАСАДАХ ЕКОЛОГІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ.....	129
<i>Прийдак Т. Б., Лега О. В., Яловега Л. В.</i> ПОДАТКОВА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ АГРОБІЗНЕСУ ЯК ФАКТОР СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	133

<i>Прийдак Т. Б., Олексащенко Я. С., Кабайлова М. В.</i> ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПОДАТКОВІ РИЗИКИ ВИПЛАТИ ДИВІДЕНДІВ У ТОВАРИСТВАХ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ	137
<i>Хома Н. Г.</i> ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МІЖВІДОМЧОМУ ОБМІНІ ПОДАТКОВИМИ ДАНИМИ	139
<i>Хома Н. Г., Цинайко С. П.</i> ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ДЛЯ АВТОРИЗАЦІЇ ВІДШКОДУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	144
<i>Хома Н. Г., Цинайко С. П.</i> РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК	150
<i>Тематичний напрям 4</i>	
УПРАВЛІННЯ РІЗНОРІВНЕВИМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ В КРИЗОВИХ УМОВАХ	
<i>Архипов П.</i> ПРИНЦИПИ І МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЦИФРОВОЮ ТРАНСФОРМАЦІЄЮ ПІДПРИЄМСТВ	156
<i>Бондарчук А. О., Бочковська Д. С., Гаврилюк Р. Р.</i> ІНСТРУМЕНТИ ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ КРИЗИ	160
<i>Бородіна О. А.</i> ПОТЕНЦІАЛ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У РЕАЛІЗАЦІЇ АКТУАЛЬНИХ ПРАКТИК КРИЗОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	165
<i>Букиша С. А., Овсечкіна О. А.</i> ВПЛИВ ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА НА КУПІВЕЛЬНУ ПОВЕДІНКУ СПОЖИВАЧІВ ТА МАРКЕТИНГОВІ РІШЕННЯ ПРОДАВЦІВ	170
<i>Бурко Я. В.</i> БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ДРАЙВЕР ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ: ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ В УКРАЇНСЬКОМУ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ	174
<i>Гльоза А. П., Костюк О. В., Могиль Д. О.</i> ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СПРОМОЖНОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	184
<i>Desyatnyuk O. M., Ptashchenko O. V.</i> FINANCIAL RISKS OF AGRICULTURAL ENTERPRISES IN CONDITIONS OF ECONOMIC INSTABILITY	191
<i>Качмарський І. В.</i> СТРАТЕГІЧНА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ	194
<i>Кириленко С. В.</i> ПЕРСОНАЛ ТА СТРАТЕГІЧНА СТІЙКІСТЬ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	197
<i>Кривенко А. М., Бучнів М. М.</i> СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ СОЦІАЛЬНО ОРІЄНТОВАНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ (НА ПРИКЛАДІ ЦЕНТРУ ДЛЯ БІЖЕНЦІВ АРМІЇ СПАСІННЯ, PESTĪŠANAS ARMĪJA, RĪGA).....	201
<i>Kryvitsky V.</i> THE ROLE OF DIGITAL PLATFORMS IN TRANSFORMING CUSTOMS ACTIVITIES	206
<i>Крисоватий І. А.</i> АГРАРНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ.....	208

<i>Kuzmenko S. INNOVATIVE DEVELOPMENT OF ENTERPRISE STRUCTURES AS THE FOUNDATION OF THEIR ECONOMIC SECURITY</i>	211
<i>Кулик Р. Р., Новак Ю. Р. ТРАНСФОРМАЦІЯ АУДИТУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ</i>	218
<i>Курцев О. Ю. РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ</i>	220
<i>Литовченко І. В. РОЗВИТОК КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ</i>	223
<i>Mykhalchuk D. INSTITUTIONAL DETERMINANTS OF ECONOMIC SECURITY IN THE INNOVATION ACTIVITIES OF INDUSTRIAL ENTERPRISES</i>	226
<i>Петринюк Н. А. ІНТЕГРОВАНЕ ЛОГІСТИЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ МІСЬКОГО ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ</i>	232
<i>Повар В. В. ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СПРОМОЖНОСТІ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ В УМОВАХ КРИЗИ</i>	237
<i>Постова Д. М. РОЛЬ МВФ В УПРАВЛІННІ МАКРОЕКОНОМІЧНОЮ СТАБІЛЬНІСТЮ УКРАЇНИ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ВИКЛИКІВ</i>	244
<i>Розумний О. М. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОЮ СФЕРОЮ В УМОВАХ ЦИФРОВОГО ПЕРЕХОДУ</i>	248
<i>Slotiuk A., Yankovskyi Ya. INNOVATION ACTIVITY AS A DETERMINANT OF ENTERPRISE ECONOMIC SUSTAINABILITY</i>	250
<i>Степура В. М., Надопта І. М., Карпінська О. С. ПЕРСПЕКТИВНІ ПІДХОДИ РЕГІОНАЛЬНОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ</i>	255
<i>Kharkovyna O. THE INNOVATIVE NATURE OF DIGITAL INTELLECTUAL ASSETS: APPLYING THE HOWEY TEST IN THE DIGITAL ECONOMY</i>	260
<i>Христенко Л. М., Ву Цянь (Qian Wu) ВИКЛИКИ ТА СУПЕРЕЧНОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ПРОЦЕСІ ЦИФРОВОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІЗНЕСУ</i>	264
<i>Христенко Л. М., Кліпник Б. Р. АДАПТАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОЇ ЕКОНОМІКИ</i>	270
<i>Швець Н. В., Варення О. Г. ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ БІЗНЕСУ ЧЕРЕЗ КЛАСТЕРНІ СТРУКТУРИ: АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКОГО ДОСВІДУ</i>	275
<i>Тематичний напрям 5</i>	
<i>ВІДНОВЛЕННЯ І СТАЛИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ УКРАЇНИ</i>	
<i>Варшавський В. О. АНАЛІТИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ ЗОВНІШНЬОГО БОРГОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ В УКРАЇНІ</i>	282

<i>Дехтяр Н. А.</i> СТРАТЕГІЧНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ЕВОЛЮЦІЯ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ ІТ-СЕКТОРУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	286
<i>Kuiava B.</i> STRATEGIC MANAGEMENT OF INNOVATION IN ENTERPRISES AS THE FOUNDATION OF REGIONAL COMPETITIVENESS.....	295
<i>Маслош О. В., Подкуйко М. Ю.</i> ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА МЕХАНІЗМИ ІНТЕГРАЦІЇ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ У ПРОЦЕСИ ВІДНОВЛЕННЯ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	300
<i>Микитенко В. В.</i> ДЕМОГРАФІЧНО-ТРУДОВА АТРОФІЯ ТА МЕХАНІЗМИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ: ІНСТРУМЕНТИ ВІДНОВЛЕННЯ РЕГІОНІВ У ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЛІКРИЗИ	305
<i>Ольшанський О. В., Маслош О. В.</i> ФОРМУВАННЯ АГРОІНДУСТРІАЛЬНИХ КЛАСТЕРІВ ЗАМКНЕНОГО ЦИКЛУ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	311
<i>Ольшанський О. В., Подкуйко В. М.</i> ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ ІНТЕГРАЦІЇ БІЗНЕСУ ТА ГРОМАД У ПРОЦЕСИ ВІДНОВЛЕННЯ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	317
<i>Павлюченко Т. І., Семененко І. М.</i> ПРОГРЕС УКРАЇНИ В ДОСЯГНЕННІ ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ 13 «БОРотьБА ЗІ ЗМІНОЮ КЛІМАТУ» В УМОВАХ ВІЙНИ	322
<i>Петренко Т. М.</i> ЕКОНОМІКА ЗАМКНЕНОГО ЦИКЛУ (CIRCULAR ECONOMY) ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ	326
<i>Погорелова К. А.</i> ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНІВ	331
<i>Ткачик Ф. П.</i> ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ФІСКАЛЬНИХ РЕСУРСІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ: ЦИФРОВІ МОЖЛИВОСТІ, ІНВЕСТИЦІЙНІ СТИМУЛИ, БЕЗПЕКОВІ ПРІОРИТЕТИ.....	336
<i>Черниченко А. О., Дехтяр Н. А.</i> МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ ВІДНОВЛЕННЯ ХАРКІВСЬКОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ІТ-КЛАСТЕРУ	341

1) податкове стимулювання енергоефективності та «зеленого» будівництва: прискорена амортизація для екологічних активів, податкові «зелені» кредити, тимчасове звільнення від сплати окремих видів податків і обов'язкових платежів;

2) декарбонізація та екологічна трансформація промисловості: підвищення ставок екологічного податку за умов використання податкових канікул для бізнес-суб'єктів, що впроваджують низьковуглецеві технології, зниження ставки ПДВ на переробку відходів та повторну переробку сировини і матеріалів;

3) регіональні стимули для соціальної стійкості: податкові пільги на розвиток навичок персоналу, що навчається за програмами сталого розвитку, створення «пільгових податкових зон сталого розвитку» (надання знижених ставок за податками чи обов'язковими платежами для суб'єктів господарювання, що функціонують у для нових підприємств у постраждалих регіонах, якщо вони відповідають критеріям екологічності та інклюзивності), звільнення від податків на доходи за «зеленими» державними цінними паперами

Головним принципом застосування таких податкових стимулів у регіонах, що потребують відродження та відновлення, є створення організаційно-інституційних умов переходу до цільового стимулювання стійких і екологічних трансформацій, за яких податкова система заохочує не просто відбудову, а модернізацію.

Список використаних джерел

1. Ukraine fourth rapid damage. RDNA4. URL: <https://surl.li/hmlmfe>.

2. Податкове законодавство України та ЄС: тіньовий звіт. URL: <https://surl.li/iebmmlm>.

3. Пшик Б. І., Болгар Т. М. Податкові ризики в діяльності суб'єктів господарювання: особливості прояву та управління ними в умовах воєнного стану. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 2025. С. 14-25.

4. Державна податкова служба України. URL: <https://tpd.tax.gov.ua>.

5. Corporate tax incentives for green growth: Where, when, and how they are being used. URL: <https://blogs.worldbank.org/en/psd/corporate-tax-incentives-for-green-growth--where--when--and-how->.

6. OECD INVESTMENT TAX INCENTIVES DATABASE 2024 UPDATE. Corporate income tax incentives in emerging and developing economies. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/03/oecd-investment-tax-incentives-database-2024-update_f3a3a175/b0de19dc-en.pdf.

ПОДАТКОВА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ АГРОБІЗНЕСУ ЯК ФАКТОР СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Прийдак Т. Б., к.е.н., доцент

Лега О. В., к.е.н., професор

Яловега Л. В., к.е.н., доцент

Полтавський державний аграрний університет

Анотація. Досліджено сутність податкової безпеки підприємств агробізнесу та її значення для забезпечення соціально-економічного розвитку регіону. Узагальнено наукові підходи до трактування податкової безпеки, визначено ключові ризики і загрози її забезпечення в умовах нестабільного економічного середовища.

Обґрунтовано доцільність розгляду податкової безпеки як динамічної системи, що потребує адаптивного управління.

Ключові слова: податкова безпека, агробізнес, податкові ризики, регіональний розвиток, фінансова стійкість.

Abstract. The essence of tax security of agribusiness enterprises and its role in ensuring the socio-economic development of the region are examined. Scientific approaches to the interpretation of tax security are generalized, and key risks and threats in an unstable economic environment are identified. The feasibility of considering tax security as a dynamic system requiring adaptive management is substantiated.

Keywords: tax security, agribusiness, tax risks, regional development, financial stability.

У сучасних умовах трансформації економіки України, посилення воєнних викликів та нестабільності макроекономічного середовища особливої актуальності набуває проблема забезпечення податкової безпеки як складової економічної безпеки держави та регіонів.

Для підприємств агробізнесу, які відіграють ключову роль у формуванні валового внутрішнього продукту, забезпеченні продовольчої безпеки та наповненні бюджетів різних рівнів, податкова безпека виступає визначальним чинником стабільного функціонування та розвитку.

Регіональний вимір податкової безпеки є особливо важливим, оскільки саме на цьому рівні формується податкова база, забезпечується фінансування соціальної інфраструктури та реалізуються програми розвитку територій.

Податкова безпека розглядається як стан захищеності економічних інтересів держави та суб'єктів господарювання від загроз, що можуть призвести до втрати податкових надходжень і порушення фінансової стабільності [5]. У цьому контексті підприємства агробізнесу виступають важливими суб'єктами формування податкового потенціалу держави.

З метою узагальнення наукових підходів до трактування сутності податкової безпеки та визначення ключових аспектів її забезпечення доцільно систематизувати існуючі підходи вітчизняних науковців (табл. 1). Така систематизація дозволяє не лише структурувати наявні теоретичні напрацювання, а й виявити спільні та відмінні риси у трактуванні податкової безпеки, визначити рівні її дослідження (державний і підприємницький), а також простежити еволюцію наукових підходів. Крім того, узагальнення позицій дослідників сприяє виокремленню ключових проблемних аспектів її забезпечення в сучасних умовах, зокрема пов'язаних із нестабільністю податкового середовища, посиленням ризиків та необхідністю адаптації управлінських рішень. Це, у свою чергу, створює підґрунтя для подальшого поглиблення дослідження та формування ефективних механізмів забезпечення податкової безпеки підприємств агробізнесу.

Узагальнення наведених у таблиці підходів свідчить, що податкова безпека розглядається як комплексна економічна категорія, яка поєднує фіскальні, інституційні та управлінські аспекти та формується під впливом системи внутрішніх і зовнішніх ризиків. Це підтверджує необхідність її дослідження не лише на макро-, а й на рівні підприємств агробізнесу.

Сутність податкової безпеки підприємств аграрного сектору проявляється через їх здатність забезпечувати стабільне виконання податкових зобов'язань, адаптуватися до змін податкового законодавства та мінімізувати податкові ризики [5]. Водночас

податкова безпека має не лише фінансовий, а й управлінський характер, оскільки визначає можливості стратегічного розвитку підприємства.

Таблиця 1

Наукові підходи до трактування податкової безпеки та проблематики її забезпечення [1, 2, 3, 4, 5]

Автор	Визначення податкової безпеки	Ключові аспекти	Проблематика / ризики	Практичне значення
Чернуха Д.	Податкова безпека як стан стійкості до багаторівневих загроз і ризиків	Системність, багатофакторність, взаємозв'язок ризиків	Воєнні, економічні, нормативні, інституційні ризики; каскадний ефект	Побудова системи управління податковими ризиками
Тарашенко В.	Податкова безпека як складова економічної безпеки, що відображає захищеність податкової системи та стабільність надходжень	Фінансова стабільність, збалансованість податкової системи, роль у державних фінансах	Нестабільність податкової політики, недонадходження до бюджету, дисбаланс податкового навантаження	Забезпечення фінансової стійкості держави та регіонів
Тарашенко В.	Податкова безпека як система індикаторів і механізмів реагування на загрози в умовах воєнного стану	Індикаторний підхід, адаптивність, стратегічне управління	Воєнні ризики, руйнування економіки, звуження податкової бази, каскадний ефект загроз	Формування системи моніторингу податкових ризиків
Чуй І., Голдак С., Дума О.	Податкова безпека як фактор ефективності податкової системи та її фінансової результативності	Податкова дисципліна, ефективність адміністрування, вплив на бюджет	Тінізація економіки, ухилення від оподаткування, недосконалість адміністрування	Підвищення фінансової ефективності та податкових надходжень
Лега О., Прийдак Т., Яловега Л. та ін.	Податкова безпека як стан захищеності підприємства від внутрішніх і зовнішніх податкових ризиків	Внутрішній контроль, ризик-менеджмент, облікове забезпечення	Помилки обліку, зміни законодавства, податковий тиск, недосконалість контролю	Формування системи управління податковими ризиками на рівні підприємства

Податкова безпека підприємств агробізнесу є одним із ключових чинників соціально-економічного розвитку регіону. По-перше, вона визначає стабільність податкових надходжень до місцевих бюджетів, що є основою фінансування соціальних програм та розвитку інфраструктури [5].

По-друге, рівень податкової безпеки впливає на інвестиційну привабливість регіону. Стабільність податкової системи та прозорість адміністрування податків створюють сприятливі умови для залучення інвестицій і розвитку підприємництва [3].

По-третє, податкова безпека сприяє фінансовій стійкості підприємств, що забезпечує зайнятість населення, стабільність доходів та загальний економічний розвиток територій.

На відміну від існуючих підходів, доцільним є розгляд податкової безпеки підприємств агробізнесу як динамічної системи, що формується під впливом взаємопов'язаних ризиків і потребує адаптивного управління.

Податкова безпека підприємств агробізнесу формується під впливом комплексу взаємопов'язаних ризиків і загроз. До ключових належать нормативно-правові ризики, пов'язані з нестабільністю податкового законодавства, а також економічні загрози, що проявляються у скороченні виробництва та звуженні податкової бази [3].

В умовах воєнного стану значного впливу набувають воєнно-деструктивні фактори, які призводять до руйнування виробничої інфраструктури, порушення логістичних зв'язків та зниження платоспроможності підприємств [4]. Це, у свою чергу, спричиняє зростання податкових ризиків і зменшення бюджетних надходжень.

Важливою характеристикою сучасного етапу є каскадний характер податкових ризиків, коли негативні зміни в економіці викликають ланцюгову реакцію загроз, що посилюють одна одну [4].

Забезпечення податкової безпеки підприємств агробізнесу потребує комплексного підходу, що поєднує державні та корпоративні механізми.

На макрорівні важливим є удосконалення податкової політики, стабілізація законодавства та впровадження сучасних інформаційних технологій у сфері податкового адміністрування [5]. Значну роль відіграє також розвиток інституційної спроможності податкових органів.

На рівні підприємств доцільним є впровадження систем управління податковими ризиками, підвищення прозорості обліку та ефективного податкового планування. Особливого значення набуває використання індикаторного підходу до оцінки податкової безпеки, що дозволяє своєчасно виявляти загрози та реагувати на них [4].

Податкова безпека підприємств агробізнесу є важливим фактором забезпечення соціально-економічного розвитку регіону, оскільки визначає стабільність бюджетних надходжень, рівень інвестиційної активності та фінансову стійкість суб'єктів господарювання. Встановлено, що вона формується під впливом комплексу взаємопов'язаних ризиків, які потребують системного управління.

Обґрунтовано, що ефективне забезпечення податкової безпеки можливе за умови поєднання стабільної податкової політики, розвитку інституційної спроможності та впровадження сучасних підходів до управління ризиками на рівні підприємств.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробкою індикаторних моделей оцінки податкової безпеки та формуванням ефективних механізмів її забезпечення в умовах післявоєнного відновлення економіки.

Список використаних джерел

1. Лега О. В., Прийдак Т. Б., Яловега Л. В., Сіренко О. В., Яковенко Р. Л. Податкова безпека підприємства: загрози та ризики. *Ефективна економіка*. № 5. 2024. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.5.85>. URL: <https://surl.lu/qkrlec>.
2. Тарашенко В. Податкова безпека як складова економічної безпеки України. *Український економічний часопис*. 2024. № 6. С. 153-157. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2024-6-25>.
3. Тарашенко В. Орієнтири податкової безпеки національної економіки в умовах воєнного стану. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 3 (54). С. 508-513. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-54-76>.

4. Чернуха Д. Структура та динаміка ризиків і загроз податковій безпеці України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2025. № 82. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-141>.

5. Чуй І. Р., Голдак С. М., Дума О. І. Податкова безпека як фактор підвищення фінансової результативності податкової системи України. *Вісник ЛТЕУ. Економічні науки*. 2021. № 65. URL: <https://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1047>.

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПОДАТКОВІ РИЗИКИ ВИПЛАТИ ДИВІДЕНДІВ У ТОВАРИСТВАХ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

Прийдак Т. Б., к.е.н., доцент

Олексащенко Я. С., здобувач вищої освіти

Кабайлова М. В., здобувач вищої освіти

Полтавський державний аграрний університет

Анотація. Досліджено правові та податково-облікові аспекти виплати дивідендів у товариствах з обмеженою відповідальністю. Узагальнено основні ризики, пов'язані з визначенням джерела виплати, дотриманням принципу пропорційності, статусу учасників та строків здійснення виплат. Обґрунтовано необхідність комплексного підходу до організації обліку дивідендів і управління податковими ризиками з метою забезпечення достовірності фінансової звітності та підвищення ефективності діяльності підприємства.

Ключові слова: дивіденди, облік дивідендів, податкові ризики, фінансові результати.

Abstract. The legal and tax-accounting aspects of dividend payments in limited liability companies are investigated. The main risks associated with determining the source of payment, compliance with the proportionality principle, the status of participants, and payment deadlines are summarized. The necessity of a comprehensive approach to dividend accounting and tax risk management to ensure the reliability of financial reporting and improve enterprise performance is substantiated.

Keywords: dividends, dividend accounting, tax risks, financial results.

Виплата дивідендів у товариствах з обмеженою відповідальністю є важливим інструментом реалізації прав учасників на отримання частини прибутку підприємства та водночас складною обліково-правовою процедурою, що потребує чіткого дотримання норм чинного законодавства України. У сучасних умовах господарювання питання правильності нарахування та виплати дивідендів набуває особливої актуальності, оскільки будь-які порушення можуть спричинити значні податкові ризики, фінансові санкції та викривлення фінансової звітності [4; 5].

Відповідно до економічної сутності, дивіденди є частиною чистого прибутку підприємства, що залишається у його розпорядженні після сплати податків та інших обов'язкових платежів і підлягає розподілу між учасниками товариства пропорційно до їх часток у статутному капіталі [5]. Такий підхід відповідає законодавчим вимогам щодо джерела виплати дивідендів [6].

Водночас у практиці бухгалтерського обліку застосування рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» для відображення нарахування дивідендів створює певну методологічну невизначеність щодо відповідності джерела